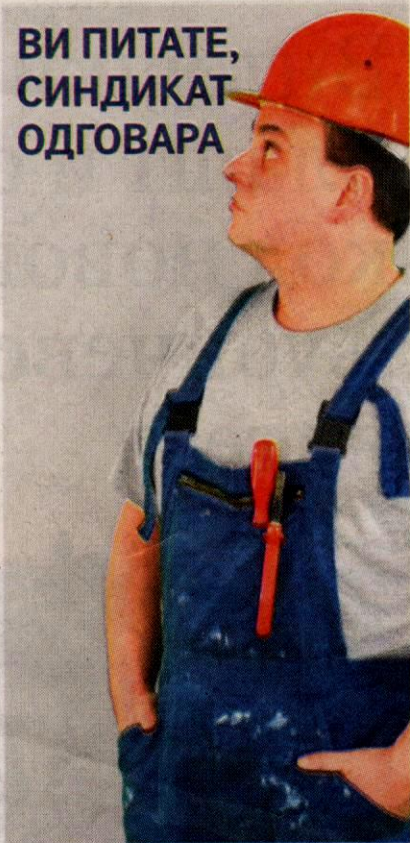

ВИ ПИТАТЕ, СИНДИКАТ ОДГОВАРА

Право на отпремнину и професионални стрес

На различита питања из области радно-правне заштите и радног законодавства за читаоци „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Своја питања можете да пошаљете на и-мејл адресу синдиката – pitajsindik@syndikat-beograda.rs – који ће у најкраћем року нашем листу проследити одговоре. Сваког уторка на страницама нашег листа биће објављена два-три питања са одговорима.

Интересује ме да ли бих могао да остварим право на отпремнину приликом одласка у пензију ако радим на одређено време? Да ли у том случају пензија може да буде већа од законске, ако имам право?

ОДГОВОР: Уколико запослени у току трајања радног односа – било да се ради о радном односу на одређено или неодређено време поднесе захтев за престанак радног односа, због одласка у пензију, послодавац је дужан да му исплати отпремнину при одласку у пензију. Међутим, уколико му радни однос, који је закључен на одређено време, престане истеком рока на који је заснован и то буде разлог престанка радног односа, а не остварење права на пензију, запослени неће имати право на отпремнину при одласку у пензију. Законом је утврђен најнижи износ отпремнине при одласку у пензију (најмање у висини две просечне зараде у Србији према последњем објављеном статистичком податку). Право на већи износ отпремнине запосленом може да буде утврђено општим актом код послодавца. Напомињемо да право на отпремнину, при одласку у пензију, остварују сви запослени без обзира на дужину радног времена, односно без обзира да ли запослени ради са пуним или непуним радним временом.

Фото Бета/М. Марчетић

Шта се подразумева под професионалним стресом?

ОДГОВОР: Извори стреса на раду су најчешће брз ритам свакодневних и радних активности, страх од губитка посла, неизвесност и напетост, лоши физички услови рада, монотонија у раду, високи захтеви у погледу радне способности, слаба мотивација за рад, различити видови социјалне патологије, прековремени рад, премореност – кратки одмори и умор, немогућност да се утиче на одлуке и начин рада, незадовољство и губитак самопоштовања, празан ход – осећање губљења времена... Професионални стрес се може дефинисати као штетна психофизичка или емоционална реакција која се јавља када захтеви на послу нису у складу са могућностима, способностима и потребама радника. Рад у отежаним условима постаје извор стреса због тога што је појединац, са једне стране, изложен двоструком притиску – сложеним задацима и отежаним условима рада, и, с друге стране, професионалном захтеву да посао обавља са максимално могућом тачношћу и поузданошћу.

М. Р. Б.